

KÜLÖNFÉLÉK.

Dr. Bartóky József távozása. Dr. *Bartóky* József v. b. t. t., földmivelésügyi államtitkár ettől az állásától visszavonul. Ez a hír a magyar erdészet körében őszinte sajnálkozás érzetével fog találkozni. Mindig teljesen tárgyilagos, komoly és alapos munkása volt a földmivelésügyi minisztériumnak és az élet ismeretéből fakadó gyakorlati érzékkel töltötte be magas állását. Az erdészeti ügyek az ő ügykörébe tartoztak és különös rokonszenvének örvendhettek. Nemcsak főnöke, de igaz barátja volt az erdőgazdaságnak, amelynek igényeit, komoly törekvéseit, nemzeti és közigazdasági hivatását teljes mértékben felismerte és átérezte. Igen nehéz átmeneti időkben, amidőn a kincstári erdők kedvezőtlen gazdasági viszonyok között tértek át a házilagos gazdálkodásra s ezt követően a háboru ezerféle viszontagságain kellett a magyar erdészet hajóját átvezetni, a szakelődök benne mindig hozzáértő, jóindulatu támaszt találtak. Reméljük, hogy visszavonulása után is fenn fogja tartani a hazai erdőgazdasággal a részünkről nagyrabecsült kapcsolatot, amelylyel azt már eddig is őszinte hálára kötelezte.

Halálozások. *Adriányi* Pál m. kir. erdőmérnök mint orosz fogoly még mult év június hó 18-án elhunyt.

Jovits Lázár kir. erdőszámtanácsos, számvevőségi főnök mult hó 24-én munkás életének 58. évében Susakon váratlanul elhunyt.

Mindkettőben az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagját gyászolja.

Béke hamvaikra!

Katonai kitüntetések és kinevezések. *Ormós* Zsigmond m. kir. főerdőmérnök, tart. honvédhuszárfőhadnagy századosá nevezetett ki és megkapta a Károly-csapatkeresztet.

Magyar János és *Pukács* Endre m. kir. erdőmérnökök, tart. főhadnagyk századosá léptek elő.

Az erdészeti államvizsga-bizottság új tagjai. A m. kir. földművelésügyi miniszter az államvizsga-bizottság elnökének helyettesévé *Pécs Kálmán* miniszteri tanácsost, tagjaivá a megüresedett helyekre *Eránosz Antal* János kir. erdőfelügyelőt, *Hinfner György* közalap. kir. főerdőtanácsost, *Karsai Károly* városi erdőtanácsost, *Kovács Gábor* és *Kozma István* miniszteri tanácsosokat és *Térfi Béla* m. kir. főerdőtanácsost nevezte ki, az 1918—1919. évekre terjedő megbizatással.

A tavaszi erdészeti államvizsga április hó 22-én és a rákövetkező napokon fog megtartatni.

Kiss Ferencz felolvasása a szegedi Dugonics-Társaságban. A Dugonics-Társaság, Szeged eme nagytekintélyű tudományos, művészeti és szépirodalmi egyesülése *Kiss Ferencz* m. kir. főerdőtanácsost, a homoki erdőkultúra legalaposabb ismerőjét és sok tekintetben megalapítóját a közelmúltban tagjai sorába választotta, elismerésben részesítve ezzel *Kiss Ferencz*nek munkásságát, amelyet immár három évtizeden át a homoki erdőgazdaság gyakorlati keresztülvitele és tudományos megalapozása körül éppen Szeged vidékén legnagyobb sikerrel folytatott. Az új tag, kinek e téren szerzett érdemeit immár a külföld is elismeri, f. é. január hó 27-én tartotta székfoglaló felolvasását „Adatok a szegedi erdők történetéhez” czimen. A szakirodalmi és helytörténeti tekintetben egyaránt igen érdekes értekezés általános tetszésben részesült s reméljük, hogy arra még mi is bővebben fogunk visszatérhetni. *B. K.*

Felolvasás. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Kolozsvári Osztályában (Kolozsvárt) folyó évi február hó 16-án: bágyoni *Szabó Endre* m. kir. erdőmérnök „*Fotografikus térképezés szerepe a háboruban*” czimen vetített képekkel kísért szabad előadást tartott. Előadó vázolta azokat a kísérleteket, melyekkel 1859. (a solferinói csata) óta napjainkig *Nadar, Laussedat, Giffard, Tissandie, Eleslad, Thiele, Scheimpflug*, dr. *Gasser, Trug* és mások hadszíntereknek és azok változásainak legrövidebb idő alatt s fotografálás útján való felderítését, illetve térképezését igyekeztek megvalósítani.

Az erdei üzemek ipari kifejlesztése. A bécsi Zentralverband der Waldbesitzer f. hó 8-án tartott ülésében *Gross Béla*, a Standard r.-t. igazgatója előkelő hallgatóság előtt az erdei üzemek ipari

téren való kifejlesztéséről értekezett. Érdeklődéssel tekintünk a felolvasás teljes szövege elé, amely eddig nem áll rendelkezésünkre.

Megjegyzések a „Siksági tölgyeseink pusztulása“ című közleményre. Az „Erdészeti Lapok“ idei V. és VI. füzetében Matusovits Péter kir. erdőfelügyelő ur „Siksági tölgyeseink pusztulása“ című cikkét azzal vezeti be, hogy a debreczeni kir. erdőfelügyelőség kerületében észlelhető pusztulás tanulmányozására „a földmivvelésügyi miniszterium az erdészeti központi kísérleti állomás főnökét küldötte ki“.

Ez a beállítás s cikkének több kifejezése, mint pl. „A liszt-harmat tekintetében megállapítást nyert“, vagy „Kérdezésünkre az erdőőrök egybehangozóan azt állították“ stb., könnyen azt a benyomást kelthetik az olvasóban, hogy cikkiró közleményével mindenben egyetértek.

PÖSTYÉN

A HÁBORU DACZÁRA

NYITVA

Az összes FÜRDŐK,
az összes SZÁLLÓK

teljes üzemben. Normális
vasuti forgalom (Budapest-
ről 3¹/₄ óra közvetlen gyors-
vonattal). * * * * *



Egyesületünk tagjai az
eddig kedvezmények-
ben most is részesülnek.

Pedig ez nincs és nem is lehet így, mert a pusztulás egyik lényeges tényezőjének a magyarázatában nem azonosítom magamat azzal a felfogással, amelynek czikkíró közleményében kifejezést ad s ezenkívül is vannak olyan kijelentései, melyek megállapításaimmal nem egyeznek.

Czikkíró téves felfogása leginkább a következő mondatokban nyilvánul meg: „A légköri csapadékokból a vizet nehezen át-bocsátó agyagban keletkezett talajviz” stb. (115. old. alulról 2. sor, egészen az új bekezdésig), majd: „Hogy a talajviz emelkedéséről, mint a fákra káros jelenségről szó sem lehet, legjobban bizonyítja Nagybánya város Lapos erdeje, hol a mult évben még a patakok is kiszáradtak”. (116. old. 2. bekezdés.)

A tévedés nyilvánvaló, mert czikkíró a légköri csapadékokból eredő „fölszíni vizet” (gyülevészviz) és a felső talajrétegbe szivárgó „talajvizet” nem különbözteti meg az „altalajviztől” (földárja), mely utóbbi akkor is magas lehet, amikor „fölszíni viz” és felső „talajviz” már nincs. Ez volt az eset sok helyen, így Szatmárban is a legutóbbi csapadékos esztendőök után a tavalyi száraz esztendőben.

Természetes, hogy így a czikkíró téves állításából levont következtetések sem állják meg helyüket.

Épügy nem irhatom alá czikkírónak a következő kijelentéseit sem:

„A lizstharmit tekintetében megállapítást nyert, hogy a csemetéken alig fordul elő”, továbbá: „Fiatalosokban és idősebb állományoknál csakis tulsűrű záródásnál fordul elő nagy mennyiségben. Áterdólt és ritkább állományokban kevésbé”.

De leginkább csodálkoztam és megdöbbsentem azon a határozott és semmivel meg nem okolható állításon, mely külön sorban kiemelve ötlík szemünkbe (118. old. alulról 2. bekezdés) s azt mondja, hogy: „Erőtéljes tölgyfiatalosnak a lizstharmit nem árt”.

Vajjon mit szólnak ehhez kollégáink a béllyei főhercegi uradalomban?

Ezuttal nem vitatkozom, mert tölgylizstharmit-tanulmányaimat *) még nem zártam le, de a fentieket kénytelen voltam röviden leszögezni, nehogy hallgatásomat bárki is beleegyezésnek tekintse.

Vadas Jenő.

*) Erdészeti Kísérletek 1916. évf. 3—4. sz. és 1917. évf. 3—4. sz.

Bevonult főiskolai hallgatók sérelme. Az erdészeti főiskolán f. évi márczius eleje óta három havi összevont erdőmérnöki tanfolyamot hallgatnak a katonaságtól szabadságolt erdőmérnök-hallgatók. Ez a tanfolyam, ugyszintén a június-augusztus hónapokban tartandó is egy-egy *nyári* szemesztert pótol. Minthogy azonban erről seholsem nyerhettek az érdekeltek előzetes felvilágosítást és lapunk, mint talán legilletékesebb sem kapott erre nézve semmiféle előzetes tájékoztatást, igen sok, több mint 70 oly hallgató jelentkezett, akiknek *téli* szemesztert kellene hallgatniok, sőt a katonai hatóságok, teljesen logikusan, oly kérelmezőknek adtak előnyt, akik a téli (páratlan) szemesztert kívántak hallgatni, mert hiszen a háboru kitörésekor valamennyien téli szemeszter előtt állottak.

Belátjuk, hogy a tulon-tul elfoglalt tanári kar nem tarthat párhuzamosan kétféle tanfolyamon előadást, de éppen ezért a nyilvános tájékoztatás idejében való igénybevétele, vagy a katonai hatóságok értesítése útján elejét lehetett volna venni annak, hogy ily kínos helyzet álljon elő, amely, sajnos, nem is hozható helyre, mert a most három óra szabadságolt katonák bizonyára nem egyhamar kapnak újabb hosszabb szabadságot.

Egyelőre — a tanítás nagy hátrányára — az ügyet úgy intézték el, hogy az illetőknek megengedték az egész évi tantárgyak második részeinek hallgatását, de vizsgázni, az első rész hallgatásának hiányában, csak az egész tárgy lehallgatása után fognak.

Bértáblázatok. Ilyen czimen *Biró Zoltán* m. kir. erdőtanácsos, a Faértékesítő Hivatal főnöke egy füzetkét adott ki, amely a gyakorlati életben széleskörű elterjedésre és alkalmazásra számíthat. Célja a szorzással járó munkát megtakarítani, amennyiben az előforduló napszámberék többszöröse a füzetből könnyen kiolvashatók. A könnyen kezelhető füzetet, amelyet olvasóink figyelmébe ajánlunk, a Pallas nyomda (Budapest, V., Honvéd-u. 10.) árusítja 2 K 80 f árban.

Adományok a Mensa Academica javára. A főiskolai „Mensa Academica” egyesület elnöksége őszinte köszönetének tolmácsolásával a következő adományokat nyugtázza: a mult évi állami segély IV. részlete 1000 K, Selmecz- és Bélabánya szab. kir. város II. félévi adománya 100 K, az Országos Erdészeti Egyesület ado-

mánya 300 K, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület adománya 150 K és Borhegyi Istvánné adománya 20 K.

Adományok a Wagner-Károly-alap javára. Kakas Ödön 5 K 70 f, Fogassy Gyula 10 K, Flamm Miksa 20 K.

Az 1918. évi Erdészeti Zsebnaptár elfogyott. Hiába való rendelések elkerülése végett közöljük, hogy az Erdészeti Zsebnaptár f. évi kiadása már teljesen elfogyott.



VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére a háboru tartama alatt kifejtett buzgó szolgálatuk elismeréséül *Schmidt* Károly miniszteri tanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőtanácsosnak, *Mentler* Sándor miniszteri főerdőszámtanácsosnak, *Sándor* Jenő főerdőmérnöknek a II. osztályu polgári hadi érdemkeresztet, *Brannich* Gyula és *Vallent* Emil erődőszámtanácsosoknak, *Hauszmann* Béla királyi erdőmérnöknek a III. osztályu polgári hadi érdemkeresztet adományozom.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére a háboru tartama alatt kifejtett buzgó szolgálatuk elismeréséül *Mariányi* János, *Ulreich* Gyula és *Tordony* Emil főerdőtanácsosoknak, *Lonkay* Antal és *Kaufmann* Béla főerdőtanácsosi czimmal és jelleggel felruházott erdőtanácsosoknak, *Szilágyi* József főerdőszámtanácsosnak, *Illés* Vidor, *Kriszta* Gyula, *Draskovich* József, *Winkler* Miklós, *De Pottere* Gerard és *Ondrus* Gyula erdőtanácsosoknak, *Bészler* Kálmán erdőtanácsosi czimmal és jelleggel felruházott főerdőmérnöknek, *Dióssy* Dezső főerdőszámtanácsosnak, *Plachy* Teofil, *Iryni* Aurél, *Spengel* Sándor, *Kohout* János, *Enyedi* János, *Szabó* Kálmán, *Hyna* Ottó és *Kelemen* Béla főerdőmérnököknek a II. osztályu polgári hadi érdemkeresztet, *Gaál* Károly királyi tanácsos, miniszteri segédhivatali főigazgatónak, *Clement* Károly főerdőmérnöknek a II. osztályu polgári hadi érdemkeresztet, *Plotényi* Jenő, *Muck* András, *Horváth* Dezső, *Fridrik* Árpád, *Török* Béla, *Dénes* Zoltán és *Rieszter* Hugó erdőmérnököknek a III. osztályu polgári hadi érdemkeresztet, *Till* Gusztáv, *Kliment* János, *Fenyvesi* Béla, *Zinn* István, *Láner* Gyula, *Kimpián* Illés, *Gyuri* György, *Szlinka* András, *Katler* János, *Sterczl* Jakab, *Dénes* József, *Török* Zsigmond, *Zsigó* Károly, *Komadina* Miklós, *Szabó* Lajos, *Pavličević* József, *Nagy* György, *Medvegyi* Antal, *Vadas* József, *Molnár* András, *Krizsmár* Vincze, *Kolb* Gyula, *Havas* Péter és *Čačić*